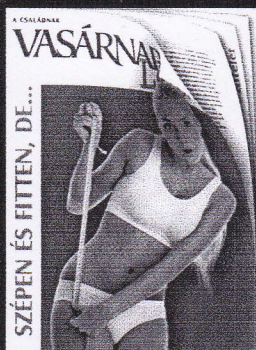


# VASÁRNAP

BENNE:



**Lehallgatnak?  
Kik és kit?**

**ÖREGSÉGI  
vagy  
ROKKANTNYUGDÍJ?**

**KÖZÜLÜNK VALÓ  
Gimnazista táncművész**

**KI Ő?  
A vígtelki  
katona költő**

## FAIR PLAY

**Bárdos Judit újra filmfőszerepben**

**TV- ÉS RÁDIÓMŰSOR ÁPRILIS 26. – MÁJUS 2.**







# Bárdos Judit

## új filmfőszerepben

A Ház című film sikeres bemutatója után felsóhajtott – ki tudja, adódik-e még egy ilyen lehetőség. Nem kellett sokat várnia, és már Andrea Sedláčková rendezővel forgatta új filmjét, a Fair Playt.

SZÖVEG © EVA ANDREJČÁKOVÁ, SME  
KÉP SME-ARCHÍVUM

**E**gy igaz történet alapján, mely szerint a fiatal csehszlovák rövidtávfutó nem hajlandó elfogadni a doppingot, és manipulálni sem hagyja magát. Bárdos Juditot ez arra is készítette, hogy elgondolkodjon, mit jelent felnőttként viselkedni.

**Mi szolgáltatta meg leginkább Anna Moravcová történetében?**

Az igazán igényes edzések közben, míg futottam, végig az járt az eszemben,

hogyan érezhette magát. Másrészt most tudatosítottam először, milyen jó dologom van. Moravcová tizenkilenc éves volt, és felnőtt módjára döntött. Felelősségteljesen, és kitartott mellette, még ha veszélyeztette is vele a karrierjét. Csodálom őt ezért, és a példaképemmé vált. Elismerem viszont, hogy egész idő alatt küzdöttem azzal, hogyan tenni magamévá két magányos nő, anya és lánya történetét. Ha Anna érezte is, hogy édesanyja, a volt



sportoló a legjobbat akarja neki, hogy a barátja is szereti, csak magányos volt. És ez nagyon szomorú. Mert szerintem ez a karakter teljesen valóságos. Megtisztelve éreztem magam, hogy én alakíthatom, hogy én lehetek az a kitarító, bátor Anna.

**Mit gondol, van olyan nehéz hitelesen játszani ilyen szerepet, mint amilyen nehéz a valóságban ilyennek lenni?**

Nem tudom. A valóságban lehet, én is úgy viselkedtem volna, mint ő, de lehet, hogy vakon edzettem volna tovább anélkül, hogy utánajártam volna, mivel doppingolnak. És az is lehet, hogy rájöttem volna, de nem lett volna erőm szembeszállni vele. Tény, hogy mikor Anna korában voltam, nekem sokkal kényelmesebb volt az életem. Neki az akkori politikai rendszer az egész gyermekkorát megbélyegezte. Fontos momentum édesapja emigrálása. Az emigráció a rendező, Andrea Sedláčková számára is fontos téma. Ő maga a forradalom előtt Franciaországba emigrált. A nyelvi hátrány ellenére is el tudott helyezkedni, családot alapított, de az otthon bizonyos értelemben mindig hiányzott neki. Szerintem sokan azonosulni tudnak ilyen történettel. Például az anyukám barátja egy vívóról mesélt, aki a múlt rendszerben azonos gondokkal küszködött a dopping miatt. Lányát övni akarta ettől, ezért megtiltotta neki az élsportot.

**Érezhető volt a forgatás alatt a szocializmus atmoszférája?**

Szinte félelmetes volt egy furcsa szürkés köddel bevont lakásban találnom magam és elképzelnem, hogy anya és lánya ilyen környezetben élt férfi nélkül, az állami szervek folytonos megfigyelése alatt. Mellesleg egy tökéletesen berendezett barrandovi műteremben forgattuk. Na és feltűntek a képek a háttérben? Mert tényleg az én édesapám van rajtuk. A filmben Anna apja ugyan csak telefonon keresztül van jelen, hisz külföldön bujdosik, de a rendező úgy gondolta, kitehetnének a fényképét. Mikor meglátta édesapám fiatalkori, bajszos képét, azt mondta, teljesen beleillik az adott korba. Így kitéttük őt a falra. Sőt, az egyik képen látható az egész családjunk a nővérem első áldozásán. Éppen csak édesanyám arcát helyettesítették

Anna Geislerováéval, aki a filmbeli anyámat játssza.

**A filmet csehül forgatták. Szinkronizálták ugyan, néhol mégis olyan, mintha a saját hangját hallanánk. Miért volt rá szükség?**

Volt egy kísérlet, hogy saját magamat szinkronizáljam. Tanultam a kiejtést, a kifejezésen dolgoztam. Közben a felvétel helyszínén változott a szöveg és forgatókönyv, így az utólagos szinkronizáláskor is volt mit átdolgozni. Úgy gondolom, képes lettem volna rá, de háromszor annyi időmbe telt volna, mint a cseh színészeknek. A rendező sokáig mérlegelte, de úgy döntött, szinkronizálnak. Igaz történet, Prágában játszódik, a szereplő, akit én alakítok, cseh, így akcentusnak még csak szikrája sem lehetett a beszédjében. Berenika Kohoutová, aki szinkronizált, olyan jó a hallása, hogy rögtön ráállt a hangomra. A rendező sokszor nem tudta megkülönböztetni, melyikünk beszél.

**Hogy választották ki erre a szerepre?**

Elég nagy válogatás volt. Egy pozsonyi ügynökség megszólított néhány lányt. Sokáig nem jelentkeztek, aztán elküldtek egy kamerabeállásra, előző nap küldték a szöveget, amelyet meg kellett tanulni. Prágába mentünk, hazatértünk után megint sokáig semmi, aztán egy újabb meghívás, rögtön két napra. Első nap színészi próba volt, másnap futás a stadionban. A futópályán szemmel tartott a rendező egy cseh edzővel, aki a fülébe súgta, milyenek vagyunk – ő reménytelen eset, velem lehetne valamit kezdeni, ő jó.

**És ön sportos típus?**

Az iskolában szerettem a tornaórát és a mozgást, de sose foglalkoztam sporttal, inkább az irodalom, a zongora és a tánc vonzott. A válogatáson sokan nem voltunk sportolók, az volt a lényeg, hogy megfeleljünk, és valamit lefussunk.

**Zongorázni viszont konzervatóriumban is tanult, miért nem folytatta?**

Eredetileg akartam. De a konzervatóriumi kollégiumban összebarátkoztam Andrea Ballayovával, aki színészetet

tanult. Azon kaptam magam, hogy sokkal többet járok vele színházba, mint hangversenyre, pedig a hangversenyek lettek volna elsődlegesek. Már harmadikos koromban mondogattam, hogy ki szeretném próbálni a színművészetit. Ráadásul szavalóversenyekre jártam – Tompa Mihály vers- és prózamondó verseny –, és minden nyáron színjátszó táborba, ami jó felkészítő volt, de magyarul – hisz magyar alapiskolában tanultam. Összeszedtem a bátorságom, és együtt elmentünk a színművészeti felvételre. Végül a mi évfolyamunkból pont kettőnket vettek fel.

**Hogyan sikerült így tökéletesítenie a szlováktudását?**

Valamit már az alapiskolában megtanultam, de a legtöbbit a pozsonyi konzervatóriumban, ahol intenzíven szlovácul beszélni környezetbe kerültem. Ugyan sok magyar, roma és cseh tanult ott, mégis itt ragadt rám a legtöbb.

**Mostanában sokat beszélnek róla, hogy a szlovákok elég alacsony szinten tanítják a magyar alapiskolákban. Mi erről a véleménye?**

Édesapám már élt abban az időben, amikor Szenc, ahonnan származom, erősen magyar város volt. Ma sokkal többet beszélnek itt szlovácul, mint más dél-szlovákiai városokban, de természetesen a magyar óvoda, az alapiskola és a gimnázium továbbra is működik. Az az igazság, hogy Szencen az utca tanított szlovácul, és a művészeti iskola, ahol zeneelméletünk volt. A szlovák nyelv komolyabb tanulásába csak a konzervatóriumban kezdtem. Megvolt az eredménye, sokszor jobban tudtam a nyelvtant, mint a szlovák kollégák. Míg számukra természetes volt a nyelv, én nemekben és esetekben gondolkodtam, aszerint ragoztam. Néha még ma is

A Fair Play forgatása előtt fél évvel hetente kétszer járt futótréningre, egyszer fitnessterembe, aminek eredménye, hogy pontosan úgy néz ki a kamerák előtt, mintha gyermekkorától sprintelne





meglepetést okozok, amikor rávágom, hogy valami tárgyeset, egyes szám, ez és e szerint ragozzuk. Később a főiskolán sokat foglalkoztam hangtechnikával és színpadi beszéddel. Ha valamit véletlenül rosszul mondtam, az osztálytársaim ugrattak érte, de legalább tudtam, mire kell odafigyelnem. Néha kegyetlen szórakozás volt, de megtanultam a leckét. Egyedül a kiejtésem az, ami megmaradt.

**A színpadon biztosan lehet vele dolgozni.**

Ha színházi szöveget tanulok, két hónap alatt leküzdöm az akcentust. De például amikor a Házat forgattuk, minden igyekezetem ellenére volt, hogy azt mondta a rendező: »Judit, ez nagyon magyarosan hangzik.« A cseh kollégák csak meresztgették szemüket, mert ők nem hallották. Küzdök ezzel különben a Doktorok szlovák sorozat forgatása közben is, de próbálom természetes velejárónak tekinteni.

**Hogy viszonyulnak az oktatók a magyar diákokhoz a színművészetin?**

Úgy gondolom, kedvelik őket. Örülnek, hogy más vércsoport, más temperamentum érkezett. **Az új film propagálásában a szlovák producerek különös hangsúlyt fektettek arra, hogy minden, ami szlovák, kitűnjön. Nem érzi ilyenkor úgy, mintha kisajátítanák?**

Akár mindegy is lehet nekem, hogy milyen színésznek titulálnak, de óvatosan kell megválogatni a szavakat – bizonyos cseh újságokban magyar színészként szerepelek. Néha a nevembe is beleavatkoznak, torzítják a vezetéknevemet. Ez, mondjuk, elég zavaró. A leghelyénvalóbb megfogalmazás talán, hogy szlovák–magyar színész vagyok magyar gyökerekkel. Magyar környezetben nevelkedtem, egész családom magyar, gyerekkoromban csak magyarul beszéltem.

**Zárt nyelvi környezetként fogta ezt fel?**

Eleinte nem mertem kimenni a játszótérre a szlovákok közé, csak mire iskolás lettem, jött meg a bátorságom. Ma nagy örömmel tölt el, hogy két nyelvet, két kultúrát ismerek. Nem verem a mellem, de pozitívan értékelem és tisztetem a környezetem, mert a környezetem is tisztel engem. Konzervatóriumi tanulmányaim alatt ez volt a legkellemesebb meglepetés. Senki se mondta, hogy menjek Budapestre, és ezt értékelem. Másrészt lehet, hogy a sors egyszer Magyarországra sodor, szívesen megyek oda is.

**A Komáromi Jókai Színházban is szerepel, ott magyarul játszik. Van különbség?**

Bevallom, magyarul játszani természetesebb, de egyformán váltok át egyik nyelvről a másikra. Ha szlovákul játszom, azon izgulok, nehogy elszóljam magam a színpadon magyarul, és fordítva. Eddig még nem történt ilyesmi, biztosan csak tudat alatti idegesség. Ráadásul magyarul épp Móricz Zsigmond darabját játszottuk tájszólásban, amelyet szinte mint egy új nyelvet kellett megtanulnom. Mindenesetre szuper változatosság, hogy egyszer az egyik nyelven játszom, másszor a másikon.

**Édesanyja a tévé és rádió nemzetiségi osztályán dolgozik, édesapja az MKP-ban aktív. Hogyan tekintenek szlovákiai sikereire?**

Nagyon örülnek, hogy jól megy nekem, járnak a bemutatókra. Anyukám örül, hogy ismerkedik a szlovák színházi környezettel, új színészekkel, arcokkal. Sokáig a magyar kultúrára összpontosított, most színesebbek a hétköznapjai.

Megszerette a társulatomat, a főiskolai tanulmányaim alatt

minden előadásra eljárt, még azokra is, amelyekben nem szerepeltem. Még előtte, a konzervatóriumi időkből hangsúlyozta, hogy ne feledkezzem meg a magyar irodalomról. Ez nagyon fontos volt számára. Így aztán utólag a szenci gimnáziumban megszereztem a magyar érettségit is. A magyar gyönyörű, gazdag nyelv, gazdag irodalommal.

**És mi van a zongorával, van még rá ideje?**

Örülök, hogy most két fellépésen is felhasználhatom – a nemzeti színház meséjében, a Koščúrik, a hólyag és barátjaiban és a Shakespeare-ünnepségekre Eszenyi Enikő rendezte Vízkereztben. Meg forgattam egy dokumentumfilmben is Agáta Schindler naplója munkacím alatt. Néhány történetet dolgoz fel koncentrációs táborban levő zsidó muzsikusokról. Az egyikben Edith Kraus zongoristát játszom, aki túlélte Terezint. Egyébként csak pár hónapja hunyt el. Nagyon jó konzultáns kaptam Jordana Palovičová zongoraművész személyében, aki a forgatásig foglalkozott velem, és megtanultam két darabot.

**Vannak zsidó gyökerei is, hogy Juditnak hívják?**

Nincsenek. Az igazat megvallva egy napig Rékának hívtak. Csak anyukám megjegyezte, mi lesz, ha majd raccsolok: egy r a vezetéknevben bőven elég. Mivel a nővérem, Kinga nagy Halász Judit-rajongó volt, az ő kedvéért a Judit nevet kaptam.

**Édesapja nemrég indult a köztársasági elnöki posztért. Mennyire befolyásolja életét az ő politikai karrierje?**

Mondhatjuk, hogy nem befolyásolja. De el kell ismernem, hogy vegyes érzésekkel töltött el a nevezése. Többen kérdezték: azt hiszi, nyerhet, ennyire naiv? Furcsa volt. Tudom, apám tisztában volt vele, kicsi az esélye, de szerintem az itteni magyarokért nevezett, és más kisebbségekért, meg úgy általában a demokráciáért. Én rá szavaztam, de nem vettem részt a kampányában, és ő nem is várta el. Mindketten kint voltunk az óriásplakátokon, de mindenki a maga szerepében. ■

*Az interjú eredeti, szlovák változata a SME TV OKO mellékletében jelent meg*



**Dráfi Mátyással a Jókai Színházban**

Judit és nővére, Kinga, ki ma verseket ír, és nővére fest